



## WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-R.431.2.1.2016.AK

Warszawa, 24 marca 2016 r.

**Pani  
Krystyna Czerwonka  
Kierownik  
Gminnego Ośrodka Pomocy  
Społecznej w Zakrzewie  
26-652 Zakrzew**

### WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), pracownicy Wydziału Polityki Społecznej, Oddziału w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, przeprowadzili w dniach 25-26 lutego 2016 roku kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zakrzewie.

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości wypłaty zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia klęskowego w okresie od 19 lipca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 7 marca 2016 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Ustalono, że kontrolowaną jednostkę powołano Uchwałą Nr XII/41/90 Gminnej Rady Narodowej w Zakrzewie z dnia 23 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Zespołu Pomocy Społecznej oraz Zarządzeniem Nr 1/90 Naczelnika Gminy z dnia 30 marca 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie.

Jednostka posiada Statut oraz Regulamin Organizacyjny. Czynności kancelaryjne wykonuje na podstawie zatwierdzonej przez Archiwum Państwowe w Radomiu instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania składnicy akt z dnia 2 stycznia 2014 r. W zakresie objętym przedmiotem kontroli nie rejestrowano wpływających wniosków w prowadzonej ewidencji, co pozostaje w sprzeczności z powyższą instrukcją.

W okresie objętym kontrolą działała Pani na podstawie upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz pełnomocnictwa do dokonywania jednoosobowo czynności prawnych w imieniu Wójta Gminy Zakrzew w zakresie zwykłego zarządu w zakresie działalności kierowanej jednostki. Ponadto jeden z pracowników, tj. specjalista pracy socjalnej, na podstawie Pani pełnomocnictwa został upoważniony do wykonywania czynności związanych z bieżącą działalnością Ośrodka nieprzekraczających zwykłego zarządu. Nie skorzystano natomiast z możliwości wskazanej w art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj. upoważnienia na wniosek kierownika innej osoby do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Zespół kontrolny dokonał analizy akt osobowych wszystkich pracowników socjalnych oraz kierownika Ośrodka i głównej księgowej. Zgodnie art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada Pani kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku. Osoba zatrudniona na stanowisku głównej księgowej spełnia wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia określone w art. 54 ust 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.). Zatrudnieni w jednostce pracownicy socjalni legitymują się odpowiednim kierunkowym wykształceniem zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz zajmują stanowiska spełniające wymagania wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).

Na dzień kontroli w Ośrodku było zatrudnionych 5 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze etatu na stanowiskach specjalisty pracy socjalnej i pracownika socjalnego, w tym 1 osoba na czas zastępstwa za pracownika przebywającego na urlopie macierzyńskim. Podczas kontroli ustalono, że teren gminy zamieszkuje 12.531 mieszkańców (stan na dzień kontroli) oraz w roku 2015 pomocą Ośrodka objęto 344 rodziny. Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem ok. 3.123 mieszkańców Gminy Zakrzew lub 86 środowisk. Tym samym Ośrodek nie spełnia wymogów określonych w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w myśl którego *„Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności*

*gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.*

W trakcie kontroli ustalono, że Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie prowadził postępowania w zakresie udzielania pomocy osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku zdarzenia klęskowego (burze i huragany) mającego miejsce w dniu 19 lipca 2015 roku w oparciu o zapisy art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Dokonano wypłat świadczeń na kwotę 197.500,00 zł dla 25 osób/rodzin poszkodowanych. Kwota przyznanych i wypłaconych świadczeń kształtowała się na poziomie od 1.000,00 zł do 20.000,00 zł i była uzależniona od stopnia poniesionej szkody.

Podstawą przyznawania świadczenia w formie zasiłku celowego zgodnie z przepisem art. 40 ust. 2 i 3 był wniosek osoby lub rodziny poszkodowanej, rodzinny wywiad środowiskowy część VII tj.: *„Dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego”*, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712) oraz decyzja administracyjna rozstrzygająca, co do istoty sprawy.

Na podstawie analizy akt spraw poddanych kontroli stwierdzono, że postępowanie jednostki było zgodne z zapisami art. 63 § 1 Kpa (Dz. U. z 2016 roku poz. 23) i art. 102 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Wywiady środowiskowe zawierały ustalenia pracowników socjalnych dotyczące rozmiaru szkód i strat poniesionych w wyniku zdarzenia klęskowego, a także ustalenia w zakresie sytuacji materialnej osób poszkodowanych oraz indywidualne plany pracy z rodziną. Plan pomocy zatwierdzony był przez pracownika w ramach posiadanego pełnomocnictwa lub przez kierownika jednostki kontrolowanej. Ponadto akta spraw zawierały notatki służbowe pracowników socjalnych, protokół komisji do spraw szacowania szkód, akt notarialny lub inny dokument potwierdzający własność budynków mieszkalnych.

W odniesieniu do decyzji administracyjnych wydawanych przez jednostkę kontrolowaną w przedmiocie objętym kontrolą stwierdzono, że wydawane były po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego zgodnie z przepisem art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Jak ustalono, podczas Pani nieobecności w pracy w okresie urlopu wypoczynkowego w trakcie prowadzonego postępowania decyzje administracyjne z zakresu objętego kontrolą były podpisywane przez Wójta Gminy Zakrzew, a po Pani powrocie z urlopu - stosownie z posiadanym upoważnieniem do ich wydawania. Doręczane stronie były zgodnie

z przepisem art. 39 oraz art. 46 § 1 Kpa. Zawierały prawidłowe oznaczenie organu administracji publicznej, oznaczenie strony, pouczenie, a także miały nadany rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 Kpa. Uzasadnienie decyzji uwzględniało wymogi określone w art. 107 § 3 Kpa.

Nieprawidłowości stwierdzono w decyzjach zmieniających decyzję pierwotną i przyznających świadczenie w kwocie 20.000 zł. W skontrolowanych postępowaniach przy zmianie decyzji nie przeprowadzono aktualizacji wywiadu środowiskowego, a jedynie w wywiadzie przeprowadzonym na potrzeby wcześniej prowadzonego postępowania dopisano informacje na temat planowanej pomocy. Jest to naruszenie art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w podstawie prawnej decyzji zmieniających nie uwzględniono art. 155 Kpa.

Ustalono, że procedura wypłaty świadczeń dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku huraganu poprzedzona była pracami Komisji ds. szacowania szkód w budynkach mieszkalnych i gospodarczych spowodowanych przez huragan w dniu 19 lipca 2015 r. na terenie Gminy Zakrzew, powołanej na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Zakrzew Nr 40.2015 z dnia 20 lipca 2015 roku zmienionego Zarządzeniem Wójta Gminy Zakrzew Nr 40a.2015 z dnia 20 lipca 2015 roku.

W aktach spraw poddanych kontroli stwierdzono faktury potwierdzające sposób wydatkowania świadczenia. Na ww. dokumentach stwierdzono daty wpływu do jednostki kontrolowanej. Wszystkie rachunki zostały opisane przez pracownika prowadzącego sprawę. Postępowanie przeprowadzone przez jednostkę kontrolowaną w zakresie rozliczania przyznanych zasiłków było prawidłowe i zgodne z przyjętymi zasadami z wyjątkiem 2 spraw, w których strony rozliczyły się po upływie ustalonego decyzją terminu.

W ramach monitorowania sposobu wykorzystania przez osoby poszkodowane przyznanej pomocy w aktach spraw osób lub rodzin korzystających ze świadczeń w formie zasiłków celowych znajdowały się notatki służbowe sporządzone przez pracowników socjalnych, potwierdzające przeprowadzenie wizji lokalnej w celu potwierdzenia wykonania usług i zakupów.

Za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań ponosi Pani jako kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie oraz Wójt Gminy Zakrzew.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Zatrudnić odpowiednią liczbę pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 roku, poz. 163 z późn. zm.).

2. Wydawać decyzje administracyjne po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 roku Nr 163 z późn. zm.).
3. Wskazywać w podstawie prawnej decyzji zmieniających przepis art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) w przypadku zmiany decyzji ostatecznych.
4. Przestrzegać własnych ustaleń zawieranych w decyzjach administracyjnych oraz egzekwować ich przestrzeganie przez świadczeniobiorców.
5. Rejestrować wszystkie wpływające do Ośrodka wnioski w sprawie udzielenia pomocy zgodnie z posiadaną instrukcją kancelaryjną oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).
6. Rozważyć możliwość upoważnienia na wniosek kierownika innej osoby do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, zgodnie z przepisem art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

**Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.**

**W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Radomiu, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.**

**Zgodnie z art.130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.**

**Do wiadomości:**

1. Pan Sławomir Białkowski  
Wójt Gminy Zakrzew  
26-652 Zakrzew

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej